

Сарајево, 05.02.2018. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 29.01.2018.- 02.02.2018.**

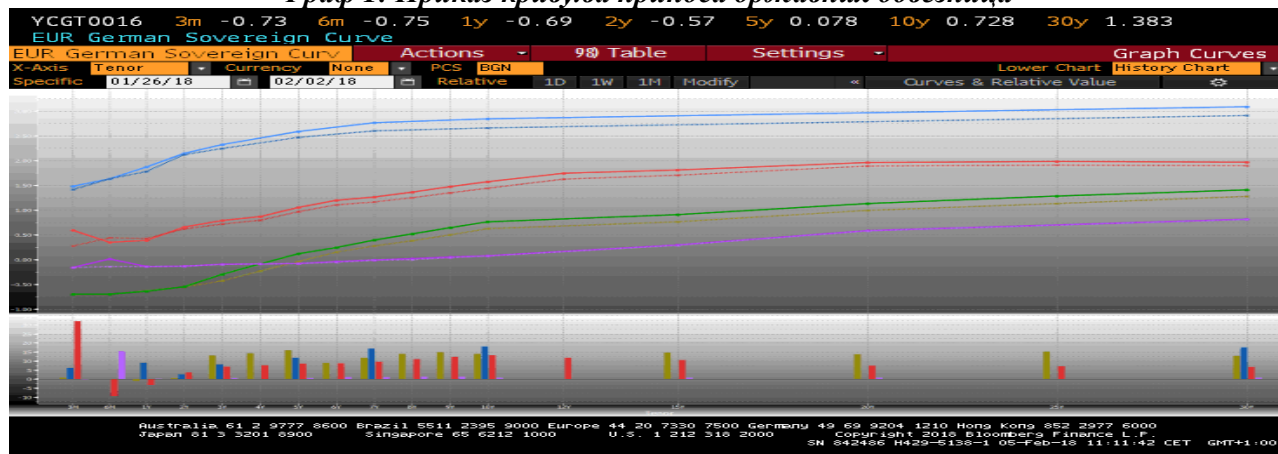
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	26.1.18	-	2.2.18		26.1.18	-	2.2.18		26.1.18	-	2.2.18		26.1.18	-	2.2.18	
2 године	-0,54	-	-0,54	→	2,12	-	2,14	↗	0,63	-	0,67	↗	-0,13	-	-0,13	→
5 година	-0,04	-	0,13	↗	2,47	-	2,59	↗	0,97	-	1,06	↗	-0,08	-	-0,07	↗
10 година	0,63	-	0,77	↗	2,66	-	2,84	↗	1,44	-	1,58	↗	0,08	-	0,09	↗

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси			
	26.1.18	-	2.2.18	
3 мјесеца	-0,663	-	-0,652	↗
6 мјесеци	-0,702	-	-0,701	↗
1 година	-0,555	-	-0,554	↗

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 02.02.2018. године (пуне линије) и 26.01.2018. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Почетком протекле седмице је настављен тренд раста приноса обвезница еврозоне под утицајем повећаних очекивањима о даљем расту референтне каматне стопе Феда, али је за разлику од претходних дана, раст више био изражен код обвезница дужег рока доспијећа. Принос њемачких десетогодишњих обвезница је на седмичном нивоу забиљежио раст од скоро 14 базних поена, те достигао највећи ниво од септембра 2015. године, док је принос петогодишњих обвезница први пут од краја 2015. године премашао ниво од 0%, након што је забиљежен приличан раст приноса на аукцији обвезница овог рока доспијећа. Додатни раст приноса забиљежен је у петак када је за тржиште рада САД објављен низ бољих од очекиваних показатеља, што је позитивно утицало на очекивања да би инфлација могла забиљежити повећање. За еврозону су објављени позитивни подаци раста БДП-а и РМІ показатеља, који потврђују наставак тренда јачања привреде, али истовремено и податак о паду стопе инфлације, који је, ипак, био мањи од очекивања (1,3% прелиминарни податак за јануар).

Изјаве званичника ЕЦБ у посматраном периоду су биле контрадикторне, што указује на већа разилажења мишљења о будућности монетарне политике ове институције, односно о потреби

остављања простора за додатно продужење рока трајања квантитативних олакшица. Ипак, већи број званичника је послао поруку сличну предсједнику Draghiју, у којој није било јасних сигнала крајњег рока трајања програм куповина обвезница, али је истовремено потврђен позитиван тренд економских кретања. Крајем седмице члан ИВ ЕЦБ г. Соеуре је упозорио европске владе на потребу провођења реформи, те додао је „наивно претпоставити да ће тренутна економска експанзија залијечити све ране“.

Њемачка је емитовала петогодишње обвезнице на којим је остварен принос од 0,08% у поређењу с приносом од -0,39% оствареним на аукцији одржаној почетком новембра прошле године. Француска је по већим приносима у односу на претходне аукције емитовала десетогодишње (0,98%) и петнаестогодишње (1,33%) обвезнице, као и обвезнице с роком доспијећа од 50 година (1,91%). Италија је емитовала петогодишње (0,66%) и десетогодишње (2,06%) обвезнице, као и обвезнице с роком доспијећа од 50 година (3,19%). С друге стране, по мањим приносима Шпанија је емитовала трогодишње (-0,021%), седмогодишње (1,039%) и двадесетогодишње (2,262%) обвезнице. Француска је емитовала тромјесечне (-0,561%), шестомјесечне (-0,57%) и једногодишње (-0,558%), Белгија тромјесечне (-0,57%), а Италија шестомјесечне (-0,417%) трезорске записе. По мањем приносу (1,13%) Грчка је емитовала шестомјесечне трезорске записе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.) ЈАН	1,2%	1,3%	1,4%
2.	Произвођачке цијене – ЕЗ (Г/Г) ДЕЦ	2,3%	2,2%	2,8%
3.	БДП – ЕЗ (квартално) прелим. IV квартал	0,6%	0,6%	0,7%
4.	БДП – Аустрија (квартално) прелим. IV квартал	-	0,7%	0,8%
5.	БДП – Француска (квартално) прелим. IV квартал	0,6%	0,6%	0,5%
6.	БДП – Шпанија (квартално) прелим. IV квартал	0,7%	0,7%	0,8%
7.	БДП – Белгија (квартално) прелим. IV квартал	-	0,5%	0,2%
8.	PMI индекс прерађивачког сектора – ЕЗ ЈАН	59,6	59,6	60,6
9.	Стопа незапослености – ЕЗ ДЕЦ	8,7%	8,7%	8,7%
10.	Стопа незапослености – Њемачка ЈАН	5,4%	5,4%	5,5%
11.	Стопа незапослености – Италија (прелим.) ДЕЦ	10,9%	10,8%	10,9%
12.	Промјена броја незапослених – Шпанија (у '000) ЈАН	52,5	63,7	-61,5
13.	Индекс економског повјерења – ЕЗ ЈАН	116,2	114,7	115,3
14.	Малопродаја – Њемачка (Г/Г) ДЕЦ	2,8%	-1,9%	4,3%
15.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г) ДЕЦ	2,2%	1,2%	1,9%
16.	Малопродаја – Ирска (Г/Г) ДЕЦ	-	7,2%	7,4%
17.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г) ДЕЦ	1,6%	1,0%	2,1%

САД

Током протекле седмице забиљежено је значајно повећање нагиба америчке криве приноса, те су приноси двогодишњих обвезница повећани за 2 базна поена, приноси петогодишњих за 12 базних поена, а приноси десетогодишњих за 18 базних поена. Највећи утицај на овакво кретање приноса америчких обвезница је имало повећање очекивања да ће Фед током ове године чак четири пута повећати референтну каматну стопу, што је више у односу на ранија очекивања и децембарске прогнозе Федових званичника, које су наводиле три повећања. Под утицајем ових шпекулација забиљежено је значајно смањење америчких акцијских индекса, те је индекс Dow Jones током трговања у петак забиљежио највећи дневни пад од јуна 2016. године, који је износио 2,5%. На састанку FOMC-а одржаном током протекле седмице није било измјене монетарне политике, односно референтна каматна стопа је задржана у распону од 1,25% до 1,50%, а обим биланса стања ће се и даље смањивати у складу с раније најављеним темпом. Наведене одлуке су у складу с очекивањима тржишта. Ипак, реторика саопштења, објављеног након овог састанка, је била нешто другачија, односно наглашено је да се очекује повећање стопе инфлације током ове године. Под утицајем наведеног повећана су очекивања да ће FOMC на мартовској сједници повећати референтну каматну стопу за 25 базних поена. Према саопштењу FOMC-а, чланови овог тијела очекују да ће с даљим постепеним прилагођавањем монетарне политике, односно повећањем

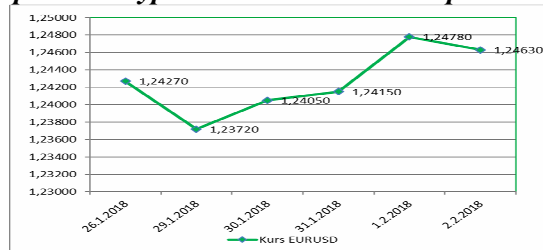
референтне каматне стопе, економска активност расти умјереним темпом, као и да ће услови на домаћем тржишту рада остати снажни. На овом састанку, чланови FOMC-а су једногласно потврдили именовање Jerome Powella за предсједника Федералних резерви, а он је ову функцију преузео 3.2.2018. године.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	ЈАН	4,1%	4,1%
2.	Промјена броја запослених у нефармерском сектору	ЈАН	180.000	200.000
3.	Промјена броја запослених у приватном сектору	ЈАН	180.000	196.000
4.	Промјена броја запослених у прерађивачком сектору	ЈАН	20.000	15.000
5.	Зараде запослених по једном радном сату (Г/Г)	ЈАН	2,6%	2,9%
6.	ISM индекс прерађивачког сектора	ЈАН	58,6	59,1
7.	Индекс потрошачког повјерења	ЈАН	123,0	125,4
8.	РСЕ дефлатор (Г/Г)	ДЕЦ	1,7%	1,8%
9.	Индекс личних прихода (М/М)	ДЕЦ	0,3%	0,4%
10.	Индекс личних расхода (М/М)	ДЕЦ	0,4%	0,8%
11.	Фабричке поруџбине (М/М)	ДЕЦ	1,5%	1,7%
12.	Поруџбине трајних добара (М/М)	ДЕЦ	-	2,8%
13.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	27.ЈАН	235.000	230.000

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD повећан с нивоа од 1,2427 на ниво од 1,2463.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Неизвјесности око будућих трговинских односа Велике Британије с ЕУ након Брегзита је најозбиљнија пријетња Лондону као водећем свјетском трговинском центру, показали су резултати кварталног истраживања које су провеле лоби група СБИ и консултантска кућа PwC. Уочљиво је да је оптимизам у финансијском сектору смањен у четвртном кварталу 2017. године, трећи квартал заредом, чиме је забиљежен двогодишњи период стагнације или пада повјерења у овом сектору, иако су трансакције остале стабилне. Компаније желе што је могуће јасније трговинске односе у будућности. Руководилац финансијских услуга из PwC г. Kail је истакао да је транзициони период вјероватан, али да финансијски сектор мора да буде спреман да дјелује ван ЕУ блока. Према његовом мишљењу, финансијска индустрија треба да подузме позитивне акције уколико жели да сачува трговински статус и пословни модел. Према овом истраживању профити финансијских компанија су наставили да се побољшавају током посљедњег квартала 2017. године, а очекује се сличан тренд и у овом кварталу.

Повјерење међу домаћинствима у Великој Британији је током јануара забиљежило најбржи раст у посљедњих годину дана, сугеришући да након Брегзита економија можда може имати боље перформансе од очекиваних.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	ДЕЦ	1,4	1,5

2.	Број одобрених хипотекарних кредита	ДЕЦ	63.500	61.000	64.700
3.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г)	ДЕЦ	-	3,7%	3,8%
4.	Gfk повјерење потрошача	ЈАН	-13	-9	-13
5.	Nationwide цијене кућа (Г/Г)	ЈАН	2,5%	3,2%	2,6%
6.	PMI радноинтензивни сектор	ЈАН	56,5	55,3	56,2
7.	PMI грађевински сектор	ЈАН	52,0	50,2	52,2

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,87805 на ниво од 0,88225, док је курс GBPUSD смањен с нивоа од 1,4160 на ниво од 1,4118.

ЈАПАН

Тржиште рада у Јапану је тренутно најснажније у посљедњих 40 година, што даје основу радним унијама (синдикатима) да појачају притиске за већи раст плата приликом годишњег преговарања о платама, као и због повећаних очекивања око личне потрошње као и инфлације. Стопа незапослености је повећана јер су запосленици својевољно напустили послове у потрази за бољим пословима. Интересантан је и податак који показује да је омјер радних мјеста по кандидату повећан на 1,59 током децембра, што је највећи ниво од јануара 1974. године.

Замјеник министра за иностране послове Јапана г. Asakawa је изјавио да је волатилност на валутном тржишту током прошле седмице повећана и да ове трендове треба пажљиво надгледати како би се уочило да ли иза њих стоје шпекулативни потези. Asakawa је приликом јучерашњег обраћања истакао да ће група Г20 финансијских лидера вјероватно расправљати о криптовалутама, када се буду састали у Буенос Аиресу у марту.

Гувернер ВоЈ г. Kuroda као и вицегувернер г. Iwata су са циљем да ублаже шпекулације о ранијем повлачењу квантитативних олакшица, нагласили да ће ВоЈ задржати снажне олакшице, те су увјеравали тржиште да ће се задржати ултра експанзивна монетарна политика, с обзиром на то да је инфлација и даље значајно удаљена од циљаног нивоа од 2%.

Сажетак мишљења чланова MPC ВоЈ, које је објављено у прошлој седмици, је показало да је један од њих истакао да би повећање тржишних очекивања у смјеру скоријег напуштања монетарних олакшица, могло бити непожељно. Опрезни ставови о питању инфлаторних очекивања су и даље били присутни.

Постоје велике шансе да ће гувернер ВоЈ г. Kuroda бити поново именован на ову функцију, за наредни петогодишњи мандат након априла, када му истиче садашњи мандат. Ово је протумачено након посљедњих коментара које је упутио премијер Abe, а којима се износе позитивни коментари на рачун рада гувернера Kurode и његове политике која је утицала на економски раст.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

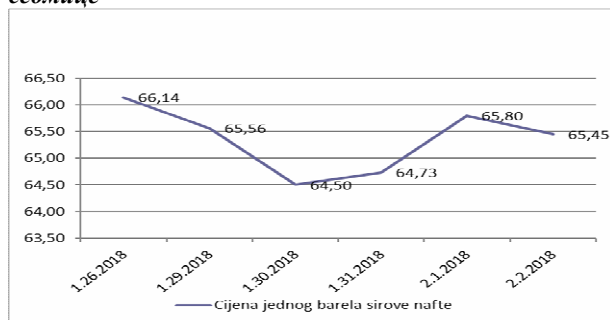
Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Стопа незапослености	ДЕЦ	2,7%	2,8%	2,7%
2.	Малопродаја (Г/Г)	ДЕЦ	2,2%	3,6%	2,1%
3.	Индустријска производња (Г/Г) П	ДЕЦ	3,3%	4,2%	3,6%
4.	Повјерење потрошача	ЈАН	44,9	44,7	44,7
5.	PMI прерађивачки сектор Ф	ЈАН	-	54,8	54,4
6.	Продаја аутомобила (Г/Г)	ЈАН	-	-5,7%	-1,0%
7.	Монетарна база (Г/Г)	ЈАН	-	9,7%	11,2%

JPY је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст с 134,96 на ниво од 137,25. JPY је депрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст с нивоа од 108,58 на ниво од 110,17.

НАФТА И ЗЛАТО

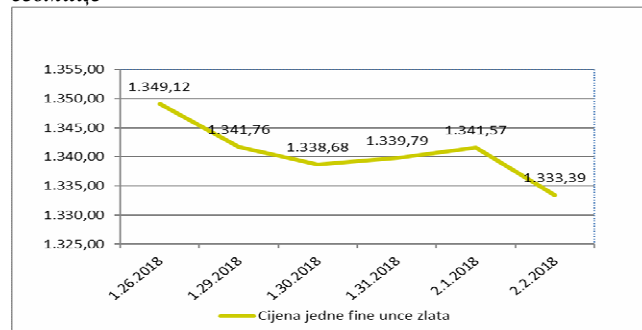
На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 66,14 USD (53,22 EUR). Почетком протекле седмице цијена нафте је биљежила смањење под утицајем апрецијације USD и забринутости инвеститора да би раст обима производње нафте у САД могао да умањи напоре земаља које учествују у споразуму о смањеном обиму производње нафте да уравнотеже понуду и тражњу за овим енергентом. Током протекле седмице објављена је информација да су америчке залихе нафте повећане за 6,8 милиона барела, што је прво повећање након десет седмица смањења залиха овог енергента. У сриједу је објављена информација да је америчка производња нафте повећана близу рекордно високог нивоа, те да износи око 10 милиона барела дневно. Међутим, истог дана је објављена и вијест да су земље које учествују у договору о смањеном обиму производње нафте смањиле производњу током децембра у обиму који представља 138% договорене квоте (1,8 милиона барела нафте дневно) због чега је нафта током трговања у сриједу и четвртак биљежила раст. Крајем протекле седмице цијена нафте је поново забиљежила смањење, те је на затварању берзе у петак износила 65,45 USD (52,52 EUR).

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.349,12 USD (1.085,64 EUR). Током протекле седмице цијена злата је пратећи кретање курса EURUSD забиљежила корекцију наниже с највишег нивоа забиљеженог у посљедњих пет мјесеци. Протеклу седмицу су обиљежиле шпекулације о томе да би FOMC током ове године могао чак четири пута да повећа референтну каматну стопу, што је више од три повећања колико су наводиле прогнозе Федових званичника објављених у децембру, али и раније прогнозе анкетираних учесника на тржишту. Највећи допринос овим очекивањима дало је објављивање података с америчког тржишта рада, према којима је забиљежен већи број запослених у нефармерском и приватном сектору од претходног и очекиваног, као и највећи раст зарада запослених по једном радном сату у посљедњих осам и по година. Иако је током трговања у петак забиљежено значајно смањење вриједности глобалних акцијских индекса, то није подстакло раст тражње за златом, због апрецијације USD, што злато чини скупљим за инвеститоре који његову куповину финансирају из других валута. На затварању тржишта у петак, цијена једне fine унце злата је износила 1.333,39 USD (1.069,88 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.